

Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH)

Volume 6, Issue 9, September 2021

e-ISSN : 2504-8562

Journal home page:
www.msocialsciences.com

Hubungan Faktor Guru dan Persekitaran dengan Pembelajaran Pendidikan Jasmani: Satu Tinjauan di Sekolah Menengah Pendalaman Sabah

Ahmad Fadly Abdul Rahman¹, Muhamad Suhaimi Taat¹, Jenorita Hongkong¹

¹Fakulti Psikologi dan Pendidikan, Universiti Malaysia Sabah (UMS)

Correspondence: Ahmad Fadly Bin Abdul Rahman (fadly@ums.edu.my)

Abstrak

Kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti hubungan faktor guru dan persekitaran dengan pembelajaran Pendidikan Jasmani di Sekolah Menengah. Kajian ini berbentuk kuantitatif bukan eksperimen dengan menggunakan kaedah tinjauan untuk menjawab objektif kajian. Seramai 101 orang murid telah dipilih secara rawak dari 4 buah sekolah menengah. Kajian ini menggunakan instrumen soal selidik yang diadaptasi daripada "*School-Level Environment Questionnaire*" untuk mengukur faktor guru dan persekitaran sekolah dan soal selidik "*National Survey of Student Engagement*" untuk mengukur penglibatan pelajar dalam pembelajaran Pendidikan Jasmani. Dapatan kajian mendapati tidak terdapat perbezaan faktor guru dan persekitaran berdasarkan jantina lelaki dan wanita. Selain itu, dapatan kajian menunjukkan terdapat hubungan yang signifikan antara faktor guru dengan pembelajaran Pendidikan Jasmani ($r=.868$, $p<0.01$), dan faktor persekitaran dengan pembelajaran Pendidikan Jasmani ($r=.907$, $p<0.01$). Dapatan kajian menunjukkan bahawa faktor guru dan faktor persekitaran adalah pemboleh ubah yang relevan bagi meningkatkan penglibatan pelajar dalam pembelajaran Pendidikan Jasmani di Sekolah Menengah di daerah pendalaman. Oleh yang demikian, pihak sekolah perlu menitik beratkan faktor guru dan persekitaran kerana ianya memberi kesan kepada penglibatan pelajar dalam aktiviti pembelajaran Pendidikan Jasmani di sekolah. Semua pihak perlu berusaha memperbaiki dan mempertingkatkan kebolehan mengajar, mempunyai pengetahuan yang spesifik dalam bidang pembelajaran serta menambahbaikkan persekitaran sekolah supaya dapat mempengaruhi penglibatan pelajar dalam pembelajaran pendidikan jasmani ke arah yang lebih baik.

Kata Kunci : guru, persekitaran, pembelajaran, pendidikan jasmani, sekolah, pedalaman

The Relationship of Teacher and Environmental Factors with Physical Education Learning: A Survey in Sabah Interior Secondary Schools

Abstract

This study aims to identify the relationship of teacher and environmental factors with Physical Education learning in secondary schools. This study is a quantitative, non-experimental by using survey method to answer the objectives of the study. A total of 101 students were randomly selected from 4 secondary schools. This study uses a questionnaire instrument adapted from the "School-Level Environment Questionnaire" to measure teacher factors and the school environment and the "National Survey of Student Engagement" questionnaire to measure student involvement in Physical Education learning. The findings of the study found that there was no significant difference in teacher and environmental factors based on gender. In addition, the findings showed that there was a significant relationship between teacher factor with Physical Education learning ($r = .868$, $p < 0.01$), and

environmental factor with Physical Education learning ($r = .907$, $p < 0.01$). The findings of the study show that teacher and environmental factor are the relevant variables to increase student involvement in the learning of Physical Education in Secondary Schools in the Interior District. Therefore, the school needs to emphasize the factors of teacher and the environment because both affect the involvement of students in the learning activities of Physical Education at school. All parties need to strive to improve and enhance teaching abilities, have specific knowledge in the field of learning as well as improve the school environment in order to influence student's involvement in physical education learning in a better direction.

Keywords : teacher, environment, physical education, lesson, school, interior

Pengenalan

Pendidikan Jasmani merupakan antara mata pelajaran yang ditawarkan oleh semua sekolah awam di Malaysia. Pengajaran dan pembelajaran ini biasanya melibatkan aktiviti jasmani dan pendidikan kesihatan. Mata pelajaran ini amat penting dalam membentuk perkembangan sahsiah dan jasmani murid khususnya di sekolah menengah. Kajian ini dilaksanakan bagi mengetahui sejauh manakah Faktor Guru dan persekitaran di sekolah mempengaruhi pembelajaran murid terhadap Pendidikan Jasmani. Kekangan dan halangan utama pelaksanaan mata pelajaran Pendidikan Jasmani di sekolah adalah kerana mata pelajaran Pendidikan Jasmani bukanlah mata pelajaran yang diletakkan sebagai mata pelajaran teras (Ali, 2008).

Guru adalah individu yang telah diberikan tanggungjawab untuk mendidik dan mencurahkan ilmu kepada muridnya. Tschannen-Moran dan Hoy (2001) menyatakan bahawa kualiti dan efikasi guru mempunyai perkaitan antara motivasi guru dalam mencapai sesuatu dalam pengajaran dan pencapaian murid dalam mata pelajaran yang diajar oleh guru. Menurut Bandura (1982), dalam situasi yang lebih kompetitif, semakin tinggi tahap efikasi dan keyakinan seseorang, semakin tinggi pencapaian individu tersebut serta semakin menurun kebangkitan emosinya. Teori ini menjelaskan bahawa seorang guru yang mempunyai ilmu yang cukup dalam mata pelajaran yang diajar, akan sentiasa mencapai tahap tertinggi dalam penerapan pengajaran kepada muridnya. Selain itu, kesediaan guru juga adalah penting bagi memastikan sesi pengajaran dan pembelajaran yang dilaksanakan adalah berkesan (Jaggil & Muhamad Suhaimi, 2018). Syed Kamaruzaman, Mohd. Zaki dan Julismah (2014), menyatakan bahawa keyakinan guru-guru yang mengajar Pendidikan Jasmani amat penting untuk menentukan keberhasilan proses pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Jasmani di sekolah. Kesan ini lebih dirasai jika sekiranya guru yang mengajar mata pelajaran tersebut adalah guru yang bukan opsyen Pendidikan Jasmani ataupun Sains Sukan kerana subjek pendidikan jasmani ada salah satu subjek yang penting bagi meningkatkan pengetahuan berkenaan kesihatan fizikal dan mental kepada pelajar sekolah. Kajian oleh Gladys dan Muhamad Suhaimi (2015) menunjukkan bahawa efikasi sendiri dan persekitaran mempunyai hubungan dengan prestasi pelajar.

Oleh itu, mata pelajaran Pendidikan Jasmani wajar diberi perhatian kerana mata pelajaran ini merupakan salah satu asas kepada tahap pemahaman dan kesedaran murid mengenai nilai dan semangat kesukanan. Perhatian ini harus dititikberatkan bukan sahaja untuk golongan murid tetapi turut memerlukan penglibatan ibu bapa. Hal ini demikian kerana, penglibatan murid dalam sebarang aktiviti sekolah banyak dipengaruhi oleh peranan ibu bapa murid. Selain itu, guru memainkan peranan penting dalam memupuk minat dan kesedaran murid terhadap kepentingan Pendidikan Jasmani. Lantaran itu, konsep asas Pendidikan Jasmani yang efektif perlu difahami oleh setiap pihak yang terlibat, iaitu guru Pendidikan Jasmani, murid dan ibu bapa agar tahap kesedaran terhadap mata pelajaran ini dapat ditingkatkan.

Pernyataan Masalah

Mata pelajaran Pendidikan Jasmani kini banyak mengalami perubahan sama ada dari segi konsep ataupun perkembangan isi kandungannya. Semua perubahan yang dibuat ini sebenarnya dilakukan untuk penambahbaikan dan peningkatan kualiti silibus dan isi kandungan Pendidikan Jasmani di sekolah. Perkara ini sering berlaku kerana ingin memenuhi kehendak dan keperluan pembelajaran murid (DSKP PJ-PK, PPK 2016). Perkara ini sejajar dengan dapatan kajian bahawa, penerimaan dan pengiktirafan terhadap mata pelajaran ini masih dipertikaikan oleh sesetengah pihak terutama ibu bapa (Ab Rahman, 1997).

Mata pelajaran Pendidikan Jasmani di sekolah sering diabaikan dan tidak dianggap penting oleh segelintir pihak terutamanya para ibu bapa dan murid itu sendiri. Azali (2001) mendapati bahawa 69.7% daripada ibu bapa murid beranggapan bahawa mata pelajaran Pendidikan Jasmani hanya membuang masa kerana murid telah pun terlibat dengan kegiatan kokurikulum sama ada di dalam atau di luar sekolah. Hal ini oleh kerana, mata pelajaran ini tidak termasuk dalam mata pelajaran utama peperiksaan awam seperti Penilaian Tingkatan 3 (PT3) dan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM). Oleh yang demikian maka tidak hairanlah jika mata pelajaran Pendidikan Jasmani kurang menambat hati para ibu bapa kerana mata pelajaran tersebut adalah mata pelajaran bukan peperiksaan. Perkara tersebut disokong oleh kajian yang dibuat oleh Zaccagnini (2005). Dalam kajian tersebut, beliau mendapati bahawa pengajaran mata pelajaran peperiksaan lebih penting berbanding pengajaran Pendidikan Jasmani di sekolah. Pernyataan ini menyatakan situasi sebenar yang berlaku di semua sekolah iaitu apabila pangkal kedua bermula, pengajaran kelas Pendidikan Jasmani akan dihentikan dan diganti dengan mata pelajaran peperiksaan yang lain terutama yang wajib lulus seperti Bahasa Malaysia dan Sejarah. Begitu juga dengan mata pelajaran yang lain seperti Matematik, Sains, Bahasa Inggeris dan mata pelajaran lain dalam aliran sains.

Malah, situasi menjadi lebih kritikal kerana terdapatnya sebahagian sekolah yang mengarahkan guru tidak berlatih dalam bidang Pendidikan Jasmani untuk mengajar mata pelajaran tersebut sekadar mencukupkan jumlah waktu pengajaran guru dalam seminggu (Johari, Nor Haniza & Muhammad Yusof, 2007; Zulkifli, 2012). Kepentingan mata pelajaran ini dalam mempengaruhi kesihatan jasmani dan emosi murid sering dilupakan dan penglibatan kokurikulum murid juga kurang dititikberatkan dan bahkan kurang difahami oleh ibu bapa walhal mata pelajaran ini penting bukan sahaja untuk perkembangan minda dan jasmani murid tetapi juga pengetahuan cara bersosial murid bila berdepan dengan masyarakat umum kelak. Ceteknya kesedaran murid terhadap mata pelajaran ini menyebabkan wujudnya isu seperti murid kurang bersemangat untuk mengikuti kelas Pendidikan Jasmani. Hal ini dapat dilihat dari segi respons murid terhadap mata pelajaran ini apabila bermula kelas Pendidikan Jasmani di mana murid sering merungut dan berusaha untuk tidak mengikuti kelas Pendidikan Jasmani dan meminta untuk terus kekal dan tinggal dalam kelas dengan pelbagai alasan. Arahan untuk berpakaian sukan juga sering tidak diambil berat oleh pelajar terutama kelas-kelas peperiksaan.

Selain daripada kekangan dari segi minat murid serta masalah guru yang bukan opsyen Pendidikan Jasmani, isu-isu yang berkaitan dengan kelengkapan peralatan sukan juga sering menjadi persoalan yang sukar untuk diatasi oleh pihak sekolah tidak kira sekolah bandar mahupun luar bandar. Di Malaysia, terdapat laporan yang menegaskan wujudnya perbezaan pencapaian akademik di sekolah kawasan bandar dan luar bandar. Perbezaan ini bukan terjadi pada masa ini sahaja, tetapi telah bermula seawal tahun 90-an lagi. Misalnya, Laporan Jawatankuasa Pemandu Peningkatan Prestasi dalam Matematik 1991 yang menemui sekolah di kawasan luar bandar menunjukkan tahap pencapaian akademik yang kurang baik berbanding sekolah di kawasan bandar (Kementerian Pelajaran Malaysia, 1991). Fenomena di atas dinyatakan dalam PIPP 2006-2011 bahawa hal tersebut bukan merupakan satu perkara baru dan menggambarkan satu pengagihan pendidikan yang kurang adil (Alauddin & Mohd. Firdaus, 2011; Kementerian Pelajaran Malaysia, 2005). Perbezaan pencapaian tersebut juga membayangkan wujudnya faktor kekangan kepada keberkesanan sesebuah sekolah. Kualiti pendidikan luar bandar masih ketinggalan dan perlu penstrukturan demi keseimbangan akses pendidikan kepada pelajar bandar dan luar bandar (Muhammad Afiq, 2015).

Antaranya, kekurangan kemudahan infrastruktur yang dikaitkan dengan lokasi sekolah di kawasan luar bandar (Hare, 2001; Zaleha, 1998). Implikasinya, ramai guru siswazah tidak terlatih ditempatkan di sekolah kawasan luar bandar disebabkan keengganan guru terlatih untuk bertugas di kawasan tersebut kerana kurangnya kemudahan asas (Hussein, 2005). Untuk memenuhi keperluan itu, setiausaha NUTP iaitu Lok Yim Pheng telah menggesa KPM untuk menempatkan guru baharu di kawasan luar bandar sekurang-kurangnya tiga tahun sebelum dipindahkan (buletin NUTP Mac 2017). Walaupun idea yang diutarakan oleh setiausaha NUTP itu seakan dapat memberikan penyelesaian yang dinantikan oleh guru-guru yang berasal dari kawasan bandar yang ditempatkan di sekolah luar bandar, namun hakikatnya adalah sekolah-sekolah luar bandar tidak pernah mempunyai guru yang berpengalaman dan sentiasa menjadi tempat untuk melatih guru-guru baharu menjadi guru yang sepatutnya.

Persoalannya kini, bagaimanakah status keberkesanan pengajaran guru yang mengajar mata pelajaran yang dianggap kurang penting seperti Pendidikan Jasmani? Kajian Shahrum (2007) menemui kurangnya bilangan kajian mengenai mata pelajaran Jasmani menyebabkan pihak berkepentingan dalam pendidikan iaitu KPM kurang mengenal pasti keberkesanan pengajaran guru terhadap mata pelajaran tersebut. Kekurangan tersebut disebabkan mata pelajaran Pendidikan Jasmani dianggap kurang penting dan dikategorikan dalam mata pelajaran teras yang tidak diuji dalam peperiksaan penting seperti SPM. Justeru, pihak berkepentingan pendidikan khususnya ibu bapa kurang mengambil tahu pengajaran guru di dalam bilik darjah (Zulkifli, 2012).

Selain daripada itu seseorang guru Pendidikan Jasmani sering menghadapi kebuntuan untuk memilih apakah pendekatan yang digunakan oleh guru mata pelajaran Pendidikan Jasmani dalam proses pengajaran adalah sesuai dengan persekitaran sekolah yang serba kekurangan. Keadaan ini mengakibatkan kesusutan dalam persediaan pengajaran yang perlu dibuat oleh guru tersebut. Guru-guru juga sering menghadapi masalah pengajaran mata pelajaran Pendidikan Jasmani di sekolah apabila sampai kepada isi pelajaran yang menggunakan peralatan sukan, bayangkan saja dengan saiz kelas sehingga 40 orang murid tetapi hanya ada dua buah reket badminton dengan beberapa buah bulu tangkis. Dalam keadaan ini sudah pastilah memerlukan kreativiti guru untuk memikirkan alternatif lain untuk meneruskan aktiviti pengajaran dan pembelajaran

Berdasarkan permasalahan yang dinyatakan, kajian ini perlu dijalankan untuk membincangkan mengenai beberapa faktor guru dan faktor persekitaran dalam mempengaruhi penglibatan murid dalam pembelajaran Pendidikan Jasmani di sekolah menengah daerah pendalaman. Kajian ini adalah sebagai inti pati dasar dan asas kepada perbincangan semasa mencari dan menghuraikan faktor penentu sebenar kepada penglibatan murid-murid di sekolah menengah daerah pendalaman dalam mata pelajaran Pendidikan Jasmani dan Kesihatan.

Objektif Kajian

- i. Menenal pasti perbezaan faktor guru berdasarkan jantina.
- ii. Menenal pasti perbezaan faktor persekitaran berdasarkan jantina.
- iii. Menentukan hubungan antara faktor guru dengan pembelajaran Pendidikan Jasmani.
- iv. Menentukan hubungan antara faktor persekitaran dengan pembelajaran Pendidikan Jasmani.

Sorotan Literatur

Keseronokan yang terhasil daripada cara guru mengendalikan kelas Pendidikan Jasmani ini akan menggalakkan penglibatan para pelajar dalam aktiviti kelas Pendidikan Jasmani. Ini bersesuaian dengan kenyataan Cox (2002), yang menyatakan motif utama seseorang pelajar melibatkan diri dengan aktiviti sukan adalah kerana keseronokan yang di kecapi dan sekiranya keseronokan itu hilang maka mereka akan berhenti menyertainya.

Ahmad Zabidi (2006), menyatakan bahawa efikasi sendiri ialah keupayaan seseorang melakukan sesuatu tugas sehingga ke tahap tertentu. Apabila seorang guru itu mempunyai keterampilan tersendiri, ia sebenarnya menghasilkan satu daya tarikan atau penolakan yang mempengaruhi pembelajaran murid-muridnya. Ada di kalangan guru di sekolah telah diarah oleh pihak pentadbir untuk mengajar mata pelajaran bukan pengkhususan mereka. Maka sudah tentulah tahap kemampuan guru tersebut menjadi sedikit kebimbangan untuk mengajar sesuatu mata pelajaran pada peringkat awalnya. Mata pelajaran Pendidikan Jasmani dan Pendidikan Kesihatan juga tidak terlepas dari kes ini. Kekurangan masa mengajar seseorang guru kadangkala telah diisi dengan mata pelajaran Pendidikan Jasmani dan Pendidikan Kesihatan. Pihak pentadbir merasakan semua guru, boleh mengajar mata pelajaran Pendidikan Jasmani dan Pendidikan Kesihatan. Tetapi pada hakikatnya belum tentu semua guru boleh mengajar mata pelajaran ini dengan sebaik yang mungkin. Dalam kajian ini faktor guru akan dibincangkan menurut tujuh elemen yang dinyatakan iaitu pengetahuan guru, cara berpakaian guru, komunikasi guru, jantina guru, perwatakan guru dan gaya berpakaian guru, serta latar belakang sukan guru.

Dalam kajian ini, pengetahuan guru merujuk kepada pengetahuan yang ada pada guru tersebut berkaitan dengan isi kandungan mata pelajaran Pendidikan Jasmani dan juga Pendidikan kesihatan. Pengetahuan yang diperoleh adalah berbeza-beza mengikut individu tertentu walaupun sama-sama berada pada kelas yang sama, atau pusat pengajian yang sama. Dalam konsep Sains Sukan yang banyak diterapkan dalam mata pelajaran Pendidikan Jasmani, pengetahuan guru boleh dikesan dengan penggunaan-penggunaan istilah-istilah Sains Sukan yang betul. Cara penyampaian guru merujuk kepada bagaimana guru menyampaikan pengajaran mata pelajaran Pendidikan Jasmani. Hal ini penting kerana kaedah penyampaian pengajaran setiap individu adalah berbeza-beza, bahkan walaupun individu yang sama tetapi penyampaian pengajarannya akan berubah mengikut mata pelajaran yang diajarkannya. Rosli (2013) berpendapat bahawa sifat dan kualiti profesional yang tinggi ini merupakan kewajiban seorang guru Pendidikan Jasmani yang bertauliah Seorang guru yang mempunyai daya usaha untuk meningkatkan tahap pencapaian diri tidak akan terperangkap dengan rutin yang membosankan murid untuk belajar. Guru Pendidikan Jasmani yang mempunyai daya usaha untuk meningkatkan diri akan berusaha mencari dan sentiasa memikirkan kaedah pengajaran yang baru supaya pengajarannya menarik dan berkesan. Dalam kajian ini, komunikasi guru merujuk kepada cara guru berinteraksi secara verbal dan bukan verbal kepada murid, iaitu penggunaan bahasa untuk menyampaikan maklumat yang hendak disampaikan iaitu kandungan kurikulum pada mata pelajaran Pendidikan Jasmani. Komunikasi ini juga dikaitkan dengan arah komunikasi guru tersebut iaitu komunikasi sehala antara guru dengan murid, komunikasi dua hala iaitu antara guru dengan murid dan murid dengan guru, ataupun komunikasi guru kepada murid, murid kepada guru dan juga murid kepada murid.

Seperti mata pelajaran lain, mata pelajaran Pendidikan Jasmani juga tidak terkecuali daripada masalah yang berkaitan dengan faktor persekitaran. jika mata pelajaran lain yang dianggap penting pun mengalami penurunan prestasi, inikan pula mata pelajaran Pendidikan Jasmani yang sering dianggap sebagai mata pelajaran yang kurang penting. Shahrin (2007) menyatakan bahawa tidak ramai pengkaji yang telah membuat kajian mengenai mata pelajaran ini Malaysia. Ali (2008), menyatakan bahawa pengajaran Pendidikan Jasmani kurang bermutu disebabkan oleh faktor persekitaran dan kemudahan asas sekolah. Justeru itu mereka yang berkepentingan seperti ibu bapa kurang mengambil perhatian yang serius mengenai perkara tersebut (Zulkifli Awang, 2012). Malah Johari, Nor Hanizah dan Muhammad Yusof (2007) serta Zulkifli (2012) mendapati bahawa sebahagian sekolah mengarahkan guru tidak terlatih dalam bidang Pendidikan Jasmani.

Pengaruh faktor persekitaran didefinisikan sebagai suatu ciri keadaan di sekeliling yang mengakibatkan sesuatu itu berlaku, berubah dan atau terjadi. Ali (2008), menyatakan bahawa pengajaran Pendidikan Jasmani kurang bermutu disebabkan oleh Faktor Persekitaran dan kemudahan asas sekolah. Hujah ini disokong oleh Sakhiyyah (2004), yang menyatakan bahawa sekolah-sekolah di bandar menghadapi kesukaran dan masalah mendapatkan padang permainan yang agak luas. Krome dan Smith (2006) pula mendapati dalam kajian mereka bahawa kebanyakan sekolah-sekolah di kawasan pedalaman menghadapi kekangan dari segi kemudahan sukan dan peralatan. ketiadaan kemudahan sukan seperti kawasan permainan yang sesuai akhirnya akan mengakibatkan penurunan

motivasi guru untuk melaksanakan pengajaran Pendidikan Jasmani bahkan bukan sahaja motivasi guru, tetapi motivasi murid juga turut menurun. Kawasan permainan yang tidak sesuai mempunyai risiko yang tinggi untuk para murid mendapat kecederaan. Mullins dan Frye (2009), mendapati bahawa 90% kes-kes kecederaan murid ketika melakukan aktiviti Pendidikan Jasmani dikaitkan dengan keadaan persekitaran di sekolah itu sendiri. apabila keadaan ini berlaku, maka ibu bapa juga memberikan reaksi yang negatif. Azali (2008) menyatakan bahawa seramai 69.2% ibu bapa menganggap bahawa Pendidikan Jasmani hanya membuang masa pembelajaran anak mereka kepada mata pelajaran yang lebih penting iaitu mata pelajaran yang diuji dalam peperiksaan utama seperti UPSR (Zaccagnini, 2005).

Seiring dengan pelan pendidikan negara yang ingin melahirkan modal insan, maka setiap mata pelajaran sepatutnya sama ada mata pelajaran peperiksaan utama ataupun tidak, harus dititikberatkan oleh murid dengan galakan para ibu bapa serta peranan guru-guru dalam sesi pengajaran dan pembelajaran. Kemudahan peralatan sukan yang lengkap dengan prasarana dan kawasan permainan yang baik dan selamat adalah kunci kepada keberhasilan pengajaran dan pembelajaran murid dalam Pendidikan Jasmani. Dalam kajian ini, perbincangan mengenai pengaruh Faktor Persekitaran lebih tertumpu pada sekolah dan persekitarannya iaitu merangkumi aspek-aspek seperti padang dan gelanggang serta kawasan permainan, kelengkapan peralatan sukan yang digunakan, iklim pengaruh rakan sebaya, iklim dan budaya Pendidikan Jasmani yang terdahulu serta iklim sukan sekolah itu sendiri.

Metod Kajian

Kajian ini dilaksanakan terhadap murid-murid di sekolah menengah di daerah Pitas, Sabah. Daerah Pitas mempunyai 6 buah sekolah menengah. Responden yang dipilih adalah dalam kalangan pelajar tingkatan 2 dan tingkatan 4 sahaja dari semua sekolah yang terlibat. Pemilihan responden ini yang dibuat hanya pada tingkatan 2 dan tingkatan 4, kerana mereka sudah menguasai kemahiran memahami maksud sebenar soalan dan tidak menghadapi kesibukan untuk menduduki peperiksaan awam. Kajian ini adalah bertujuan untuk mengenal pasti hubungan faktor guru dan faktor persekitaran dengan pembelajaran pendidikan jasmani di sekolah menengah di daerah pendalaman, iaitu Pitas, Sabah. Kajian tinjauan ini menggunakan pendekatan kuantitatif. Instrumen kajian yang digunakan dalam kajian ini ialah instrumen soal selidik yang telah dibangunkan oleh Syed Kamaruzaman et al. (2014). Bahagian A adalah berkaitan dengan demografi responden iaitu jantina. Bahagian B pula adalah soal selidik berkenaan Faktor Guru terhadap pembelajaran Pendidikan Jasmani di sekolah. Sementara bahagian C pula adalah soal selidik yang berkaitan dengan Faktor Persekitaran terhadap pembelajaran Pendidikan Jasmani di sekolah. Bahagian D pula soalan yang berkaitan dengan pembelajaran murid dalam Pendidikan Jasmani. Bagi Bahagian A, murid dikehendaki menulis semua maklumat yang difikirkan sesuai. Bagi Bahagian B, Bahagian C dan Bahagian D, murid diminta menandai jawapan mereka pada pilihan jawapan yang disediakan. Soal selidik ini menggunakan 5-point skala Likert iaitu, (1-Sangat Tidak Setuju, 2-Tidak Setuju, 3-Agak Setuju, 4- Setuju, 5- Sangat Setuju). Ujian statistik yang digunakan dalam kajian ini adalah ujian-t tidak bersandar dan ujian analisis Korelasi *Pearson Product Moment* untuk menguji hipotesis-hipotesis kajian pada aras signifikan $p < .05$.

Jadual 1: Skala Korelasi *Pearson Product Moment*

Kekuatan Korelasi	Kekuatan Hubungan
± 0.90 hingga 0.99	Sangat Kuat
± 0.70 hingga 0.89	Kuat
± 0.40 hingga 0.69	Sederhana Kuat
0 hingga ± 0.39	Lemah

Sumber: (Hair et al., 2010)

Hasil Kajian

H₀¹: Tidak terdapat perbezaan yang signifikan faktor guru berdasarkan jantina.

Berdasarkan ujian-t tidak bersandar telah digunakan untuk mengenal pasti perbezaan faktor guru mengikut jantina. Jadual 2 menunjukkan keputusan skor min bagi lelaki ialah (3.580) dan wanita (3.684). Berdasarkan jadual tersebut didapati Nilai-t bagi perbandingan skor min faktor guru mengikut jantina pelajar ialah $t = .023$ pada tahap signifikan lebih besar daripada 0.05 ($df=99$, $p = .982$, $p > 0.05$). Ini menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara faktor guru mengikut jantina pelajar.

Jadual 2 : Perbezaan faktor guru berdasarkan jantina

Jantina	N	M	SD	MD	t	df	p
Lelaki	57	3.580	.546				
				.001	.023	99	.982
Wanita	44	3.684	.563				

n = 101

*Aras Signifikan: $p < 0.05$

H₀²: Tidak terdapat perbezaan yang signifikan faktor persekitaran berdasarkan jantina

Berdasarkan ujian-t tidak bersandar telah digunakan untuk mengenal pasti perbezaan faktor persekitaran mengikut jantina. Jadual 3 menunjukkan keputusan skor min bagi lelaki ialah (3.65) dan wanita (3.72). Berdasarkan jadual tersebut didapati Nilai-t bagi perbandingan skor min faktor persekitaran mengikut jantina pelajar ialah $t = -1.205$ pada tahap signifikan lebih besar daripada 0.05 ($df=99$, $p = .231$, $p > 0.05$). Ini menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara faktor persekitaran mengikut jantina pelajar.

Jadual 3: Perbezaan faktor persekitaran berdasarkan jantina

Jantina	N	M	SD	MD	t	df	p
Lelaki	57	3.65	.739				
				.174	-1.205	99	.231
Wanita	44	3.72	.693				

n = 101

*Aras Signifikan: $p < 0.05$

H₀³: Tidak terdapat hubungan yang signifikan antara faktor guru dengan pembelajaran pendidikan jasmani

Berdasarkan Jadual 4, dapatan kajian menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang signifikan ($r=.868$, $p < 0.01$) antara faktor guru dengan pembelajaran pendidikan jasmani yang positif dan kuat berdasarkan Jadual 3. Keputusan ini menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang signifikan dan positif diantara faktor guru dengan pembelajaran pendidikan jasmani. Oleh yang demikian, hipotesis nol ketiga (H_{03}) menyatakan tidak terdapat hubungan antara faktor guru dengan pembelajaran pendidikan jasmani adalah ditolak.

Jadual 4: Ujian Korelasi Pearson antara faktor guru dengan pembelajaran Pendidikan Jasmani

Faktor	Pembelajaran PJ (n=101)	
Faktor Guru	<i>r</i>	.868 (*)
	<i>p</i>	.001

* Aras Signifikan: $p < 0.05$

H₀₄: Tidak terdapat hubungan yang signifikan antara faktor persekitaran dengan pembelajaran pendidikan jasmani

Berdasarkan Jadual 5, dapatan kajian menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang signifikan ($r = .907$, $p < 0.01$) antara faktor persekitaran dengan pembelajaran Pendidikan Jasmani yang positif dan kuat berdasarkan Jadual 4. Keputusan ini menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang signifikan dan positif diantara faktor persekitaran dengan pembelajaran pendidikan jasmani. Oleh yang demikian, hipotesis nol keempat (H_{04}) menyatakan tidak terdapat hubungan antara faktor persekitaran dengan pembelajaran pendidikan jasmani adalah ditolak.

Jadual 5: Ujian Korelasi Pearson antara faktor persekitaran dengan pembelajaran Pendidikan Jasmani

Faktor	Pembelajaran PJ (n=101)	
Faktor Persekitaran	<i>r</i>	.907 (*)
	<i>p</i>	.001

* Aras Signifikan: $p < 0.05$

Perbincangan Kajian

Perbezaan Faktor Guru dan Persekitaran Berdasarkan Jantina

Dapatan kajian menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan faktor guru dan faktor persekitaran berdasarkan jantina. Berdasarkan dapatan, ianya menjelaskan bahawa pelajar lelaki dan wanita mempunyai persepsi yang sama dan tidak berbeza terhadap faktor gur dan faktor persekitaran. Dapatan kajian ini disokong oleh kajian yang bertajuk “Efikasi sendiri guru pendidikan jasmani terhadap pelaksanaan pengajaran mata pelajaran pendidikan jasmani” dibuat oleh Syed Kamarzuaman et al. (2014). Dalam kajian tersebut, tanggapan pelajar lelaki dan wanita terhadap guru tidak menunjukkan perbezaan. Ini menandakan bahawa pihak pengurusan sekolah perlu mengambil berat berkenaan persepsi dan tanggapan pelajar dan boleh merangka P&P yang tidak membezakan antara pelajar lelaki dan wanita.

Selain itu, dapatan kajian juga menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan faktor persekitaran berdasarkan jantina. Dapatan kajian gagal menolak hipotesis yang dibina yang menyatakan bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan faktor persekitaran berdasarkan jantina dalam pembelajaran pendidikan jasmani di sekolah. Ini bermakna murid lelaki dan perempuan mempunyai penerimaan yang sama dalam pembelajaran pendidikan jasmani dalam keadaan persekitaran sesebuah sekolah tersebut. Perkara ini berkait rapat dengan tahap kesedaran yang sama antara murid lelaki dan murid perempuan tentang peri pentingnya melakukan aktiviti dan pergerakan jasmani untuk mengekalkan keadaan badan yang sentiasa sihat. Mohd Azri (2005) menyatakan bahawa di Malaysia pada masa kini, tahap kesedaran terhadap kepentingan mata pelajaran pendidikan jasmani telah mula meningkat. Kandungan kurikulum mata pelajaran pendidikan jasmani disemak semula untuk memastikan penguasaan murid terhadap pengetahuan dan kemahiran mata pelajaran tersebut adalah bertambah. Keadaan seumpama ini memberikan satu gambaran yang positif kepada semua pihak yang terlibat bahawa sahnya peningkatan tahap kesedaran masyarakat amnya telah jauh meningkat. Walau bagaimanapun masih segelintir murid dan ibu bapa yang memerlukan kesedaran yang baik terhadap kepentingan pengajaran Pendidikan Jasmani dan faedah melakukan aktiviti fizikal. Pernyataan ini

disokong berdasarkan kajian yang dibuat oleh Syed Kamaruzaman et al. (2014), yang mendapati bahawa rata-rata ibu bapa berpendapat bahawa Pendidikan Jasmani hanya membuang masa untuk mata pelajaran yang penting yang lain. Walau bagaimanapun, ibu bapa wajib mengetahui bahawa dalam Falsafah Pendidikan Negara, elemen JERIS adalah dibentuk bersama dan pada dasarnya untuk mendapatkan keseimbangan seseorang, maka semua elemen tersebut harus dititik beratkan sebagaimana pandangan Zulkafli (1997) yang berpendapat bahawa, ibu bapa seharusnya berfikir panjang untuk memberikan yang terbaik untuk anak-anak terutamanya dalam aspek jasmani, emosi, rohani, intelek dan sosial di sekolah.

Hubungan Faktor Guru dengan Pembelajaran Pendidikan Jasmani

Dapatan kajian menunjukkan bahawa terdapat hubungan antara faktor guru dengan pembelajaran pendidikan jasmani yang positif dan amat kuat. Dapatan ini menunjukkan bahawa faktor guru amat mempengaruhi pembelajaran murid dalam pendidikan jasmani selaras dengan kajian yang dibuat oleh Syed Kamaruzaman et al. (2014), yang mendapati bahawa faktor guru amat mempengaruhi tahap pembelajaran murid dalam mata pelajaran pendidikan jasmani di sekolah. Dalam pada itu, perhubungan antara guru yang mengajar mata pelajaran pendidikan jasmani dengan murid yang diajar oleh guru tersebut biasanya mempunyai perkaitan yang amat rapat. Mereka seakan telah membina satu “kontrak sosial” yang jarang terdapat pada guru mata pelajaran yang lain, ataupun jarang berlaku pada mata pelajaran yang lain seperti mata pelajaran matematik, fizik dan mata pelajaran yang lain. Pernyataan ini disokong oleh dapatan kajian yang dibuat oleh Jamaluddin (2011), yang mana berpendapat bahawa P&P ialah sesuatu tugas dan aktiviti yang diusahakan bersama oleh guru dan muridnya. Dalam hal ini, biasanya muridlah yang akan berusaha untuk membuat “rundingan” dengan guru berkaitan isi pelajaran pendidikan jasmani pada masa-masa tertentu menurut kemahuan mereka. Ini adalah kerana punca sebenar semua murid untuk ingin mengikuti kelas pendidikan jasmani bukan semata-mata kerana ingin mendapatkan lebih banyak pengetahuan tetapi juga kerana mereka ingin berseronok. Keseronokan yang terhasil daripada cara guru mengendalikan kelas pendidikan jasmani ini akan menggalakkan penglibatan para pelajar di dalam aktiviti kelas pendidikan jasmani. Ini bersesuaian dengan kenyataan Cox (2002), yang menyatakan motif utama seseorang pelajar melibatkan diri dengan aktiviti sukan adalah kerana keseronokan yang dikecapi dan sekiranya keseronokan itu hilang maka mereka akan berhenti menyertainya. Ada kalanya murid-murid akan berbaris di luar kelas untuk menunggu kedatangan guru pendidikan jasmani mereka pada awal pagi kerana keterujaan mereka terhadap guru dan cara guru itu memberikan ataupun menyediakan keseronokan mereka dalam kelas pendidikan jasmani tersebut. Perkembangan ilmu pengetahuan pada masa kini bukan sahaja pesat berkembang tetapi juga telah sampai ke tahap meledak (Siti Hasanah, 2013). Justeru, sekiranya seseorang tidak melanjutkan pelajaran ke peringkat lebih tinggi, lambat laun akan ketinggalan zaman. Sebagai contoh, kemahiran mengajar yang diperoleh oleh seorang guru pendidikan jasmani terlatih di maktab perguruan dahulu sudah tidak seiring dengan perkembangan pendidikan hari ini. Ini bermakna, untuk menyesuaikan diri dalam bidang kerja yang semakin kompleks dan canggih, guru perlu mengejar ilmu pengetahuan dari masa ke masa seiring dengan peredaran zaman. Oleh yang demikian, adalah menjadi satu matlamat KPM supaya semua guru atau bakal guru dapat meningkatkan kualiti profesional dalam diri seorang guru terlatih termasuk bagi guru opsyen pendidikan jasmani. Sifat dan kualiti profesional yang tinggi ini merupakan kewajiban seorang guru pendidikan jasmani yang bertauliah (Rosli, 2013). Seorang guru yang mempunyai daya usaha untuk meningkatkan tahap pencapaian diri tidak akan terperangkap dengan rutin yang membosankan murid untuk belajar. Guru pendidikan jasmani yang mempunyai daya usaha untuk meningkatkan diri akan berusaha mencari dan sentiasa memikirkan kaedah pengajaran yang baru supaya pengajarannya menarik dan berkesan. Rauzah dan Muhammad (2013), menyatakan bahawa kesan positif lain yang dapat disenaraikan terhadap guru pendidikan jasmani ialah dapat menghadapi cabaran dan tuntutan daripada strategi Pengajaran dan Pembelajaran di dalam bilik darjah supaya lebih berkesan.

Hubungan Faktor Persekitaran dengan Pembelajaran Pendidikan Jasmani

Dalam kajian ini, pengkaji mendapati bahawa dapatan kajian menunjukkan hubungan antara faktor persekitaran dengan pembelajaran pendidikan jasmani mempunyai hubungan yang positif. Keputusan ujian ini menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang positif di antara faktor persekitaran dengan

pembelajaran murid dalam pendidikan jasmani. Dapatan kajian ini selari dengan dapatan kajian yang dibuat oleh Syed Kamaruzaman et al. (2014). yang mendapati bahawa faktor persekitaran mempunyai pengaruh yang kuat terhadap penyertaan murid dalam pembelajaran pendidikan jasmani di sekolah. Perkara ini memang tidak dapat disangkal lagi, di mana faktor fasiliti dan persekitaran kawasan permainan ataupun gelanggang permainan sangat memainkan peranan penting dalam menentukan faktor penghalang penglibatan di kalangan murid sekolah menengah. Faktor ini melibatkan kemudahan sukan, persekitaran murid, lokasi kemudahan sukan, maklumat berkaitan sukan dan penggunaan alat sukan. Sekiranya para murid berasa seronok dengan lokasi kemudahan sukan, peralatan yang mencukupi dan maklumat yang lengkap untuk pelajar, ianya akan menjadi seronok dan dapat menarik minat pelajar untuk bersenam dan bersukan serta meningkatkan minat pelajar dalam pelajaran pendidikan jasmani. Ini bersesuaian dengan kenyataan Cox (2002), yang menyatakan motif utama seseorang pelajar melibatkan diri dengan aktiviti sukan adalah kerana keseronokan yang dikecapi dan sekiranya keseronokan itu hilang maka mereka akan berhenti menyertainya. Dapatan kajian ini adalah satu gambaran yang jelas tentang situasi yang sering dihadapi oleh sekolah-sekolah di kawasan luar bandar dan bukan sahaja berlaku kepada sekolah menengah, tetapi juga berlaku di sekolah-sekolah rendah juga. Justeru itu, pihak yang berkepentingan seperti Kementerian Pelajaran Malaysia yang asalnya meluluskan untuk pembinaan sesebuah sekolah baru itu harus membuat perancangan dengan rapi kerana bukan sahaja bangunan sekolah yang perlu disediakan, tetapi prasarana yang lain juga tidak kurang pentingnya seperti kawasan permainan, padang permainan, gelanggang dan mungkin juga dewan yang boleh digunakan jika pembelajaran berlaku pada musim hujan.

Kesimpulan

Memahami dan mengetahui bagaimana faktor guru dan faktor persekitaran sekolah mempengaruhi tahap penguasaan murid dalam pembelajaran Pendidikan Jasmani mampu meningkatkan penglibatan pelajar dalam pembelajaran mata pelajaran tersebut. Perkara ini merupakan faktor penting dalam membantu pihak pentadbir dan guru di sekolah, pegawai di Pejabat Pendidikan Daerah, Pejabat Pendidikan Negeri, seterusnya pihak tertentu di Kementerian Pendidikan Malaysia untuk dijadikan asas kepada pembinaan pelan perancangan terutama dalam penyediaan guru-guru pendidikan jasmani dan juga penyediaan prasarana yang baik dan selamat di setiap sekolah. Kesimpulannya, faktor guru dan persekitaran sekolah mampu memberi kesan kepada penglibatan pelajar dalam aktiviti pembelajaran di sekolah. Semua pihak perlu berusaha memperbaiki dan mempertingkatkan persekitaran sekolah supaya dapat mempengaruhi penglibatan pelajar dalam pembelajaran Pendidikan Jasmani ke arah yang lebih baik.

Rujukan

- Ab. Rahman Bin Yusoff. (1997). *Pelaksanaan Pendidikan Jasmani Dan Kesihatan Di Sekolah-Sekolah Menengah Daerah Tanah Merah, Kelantan*. Tesis ijazah Sarjana Sains Pembangunan Sumber Manusia, Fakulti Sains Kognitif dan Pembangunan Sumber Manusia Universiti Malaysia Sarawak.
- Ahmad Zabidi Abdul Razak. (2006). *Memimpin diri sendiri* (edisi kemas kini). Kuala Lumpur : PTS Millennia Sdn. Bhd.
- Ali Maksum. (2008). *Kualitas guru Pendidikan Jasmani di sekolah: Antara harapan dan kenyataan. Fakultas Ilmu Keolahragaan: Universitas Negeri Surabaya*.
- Ali. (2005). *Pengaruh efikasi sendiri dan lokus kawalan terhadap komitmen mengajar di kalangan Guru-Guru Kanan Teknikal & Vokasional*. Tesis PhD yang tidak diterbitkan, Pulau Pinang : Universiti Sains Malaysia.
- Anuar Din. (2010). *Gaya kepimpinan, pengurusan program latihan dan kepuasan kerja jurulatih terhadap kepuasan atlet sekolah sukan. Sekolah Pendidikan dan Pembangunan Sosial*. Universiti Malaysia Sabah, Kota Kinabalu, Sabah.
- Azali Rahmat. (2001). *Sikap guru mata pelajaran peperiksaan terhadap mata pelajaran Pendidikan Jasmani & Kesihatan*. Tesis sarjana tidak diterbitkan: Universiti Malaya.

- Carney, P. & Howells, K. (2014). The primary physical education specialist. *Primary Physical Education Matters*, 3(3), 3-4.
- Chua Bee Seok, Ferlis Bullare, dan Jasmine Adela Mutang, (2016). *SPSS: Prinsip dan Analisis Data dalam Sains Tingkah Laku*. Penerbit Universiti Malaysia Sabah.
- Chua Yan Piew. (2006). *Kaedah statistik dan penyelidikan buku 2: Asas Statistik Penyelidikan*. Kuala Lumpur: Mc Graw Hill.
- Dunn, A. L. (1998). Six-month physical activity and fitness change in project active: A And omised trial. *Medicine & Science in Sport & Exercise*, (2)30, 1076 – 1083.
- Gladys De Rozario & Muhamad Suhaimi Taat. (2015). The Influence of Learning Environment and Academic Self-Efficacy Towards Mathematics Achievement In Masterskill Global College, Malaysia. *International Journal of Arts and Commerce*, 1: 43-53.
- Hair, J.F. , Black, W.C. , Babin, B.J. and Anderson, R.E. (2010), *Multivariate Data Analysis* , 7th ed., Prentice Hall, Englewood Cliffs, NJ.
- Jaggil Apak & Muhamad Suhaimi Taat. (2018). Pengaruh Kesediaan Guru Terhadap Pengurusan Bilik Darjah Abad ke-21. *Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities*. 3(4), 6-22.
- Julismah Jani. (2006). Peranan guru dalam memacukan pembangunan sukan di Malaysia. Teluk Danga. *International Games 2006 Convention*, 1: 1-10, Proceeding.
- Kementerian Pelajaran Malaysia. (2001). *Falsafah Pendidikan Kebangsaan, Matlamat dan Misi*, Unit Pembangunan Kurikulum, Kuala Lumpur.
- Kementerian Pelajaran Malaysia. (2008). *Laporan Pengajaran Pendidikan Jasmani di Sekolah di Malaysia*. Jemaah Nazir dan Jaminan Kualiti, Sektor Laporan.
- Kementerian Pelajaran Malaysia. (2000). Tambahan Kepada Surat Pekeliling Ikhtisas Bil.9/2000: Panduan Keselamatan Diri Pelajar Semasa Pengajaran Pendidikan Jasmani dan Kesihatan serta Kegiatan Kokurikulum dan Sukan Di Dalam dan Di Luar Kawasan Sekolah.
- Mohd Saipi Halidi. (2008). *Hubungan Masa Pembelajaran Akademik Dan Pencapaian Kemahiran Dalam Pendidikan Jasmani*. Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Muhammad Faizal A. Ghani, Faisol Elham, Zulkifli Awang, Shahril Marzuki. (2014). Pengajaran Mata Pelajaran Pendidikan Jasmani di Sekolah Menengah Kawasan Bandar dan Luar Bandar: Perspektif Murid. *Jurnal Kepimpinan Pendidikan*, 1(3).
- Pantanowitz, M., Lidor, R., Nemet, D., & Eliakim, A. (2011). The use of homework assignments in physical education among high school students. *The ICHPER*SD Journal of Research*, 1, 48-53.
- Sakhiyyah A. Rahim. (2004). *Relationship between leisure constrains and residential school students' participation in recreational sport activities*. Tesis sarjana yang tidak diterbitkan: Universiti Putra Malaysia.
- Standard Kualiti Pendidikan Malaysia. (2010). Jemaah Nazir dan Jaminan Kualiti, Kementerian Pelajaran Malaysia.
- Syed Kamaruzaman Syed Ali & Julismah Jani. (2010). Implementation of Teaching of Physical Education (Physical Fitness), Ovidius University Annals, Series Physical Education and Sport / Science, *Movement And Health*, 10(2), 294-297.
- Syed Kamaruzaman Syed Ali, Mohd Zaki Che Hassan & Julismah Jani. (2014). Efekasi Kendiri Guru Pendidikan Jasmani Terhadap Pelaksanaan Pengajaran Mata Pelajaran Pendidikan Jasmani. *Jurnal Kurikulum & Pengajaran Asia Pasifik*, 2 (3).
- Syed Kamaruzaman Syed Ali, Muhamad Akbar Zahidi, Rahmad Sukor Ab. Samad, Wee. (2014). Faktor Kekangan ibu bapa dan Persekitaran Sekolah Dalam Pelaksanaan Pengajaran Pendidikan Jasmani di Sekolah Rendah. *Jurnal Kurikulum & Pengajaran Asia Pasifik*, 2 (2).
- Tschannen-Moran, M., & Hoy, A.W. (2001). Teacher efficacy : capturing an elusive construct. *Teaching and teacher education*, 17, 783 -805.
- Zainal Abidin Zainuddin & Shafezan Hamidi Abd Hamid. (2010). *Persepsi Guru-Guru Pendidikan Jasmani Terhadap Pelaksanaan Ujian Standard Kecergasan Fizikal Kebangsaan Untuk Murid Sekolah Malaysia (SEGAK) di Sekitar Bandar Johor Baru Dan Bandar Skudai*. ePerintis, UTM.